

Л. Саккети — Главные моменты въ развитіи русскаго православнаго духовнаго пѣнія (Журналъ Мин. Нар. Просв. 1901, VIII, с. 39—73).

Се реферат, читаний на паризькім конгресі історії музики 1900 р. Він складаєть ся з двох частин — перша говорить про історію сьпіву й композиції, друга — про теорію сьпіву. І та і друга зроблені досить поверхово і в самім азторі не показують доброго обзнайомення з історією — він переважно опираєть ся на готових чужих працях, а навіть їх результатів не може звести в прозорий і більше меньше повний образ. Його інтересує головно розпочаті з серединою XIX в. в російських музикальних кругах змагання до висвободження від західно-європейських впливів і відтворення старшої церковної музики, з перед впливів західної течії, що йде через Київ і Польщу, від XVII в. почавши. Дальше, поза XVII в. не сягають взагалі його історичні екскурси (як не сягає властиво й сама та реставраційна робота), хіба переходять в загальні, досить неясні, або й баламутні фрази. Для історії українського церковного сьпіву статя дає дуже мало (та й то перемішує все в одну куду з московським), але може бути корисною тими відомостями про новійші змагання церковної музики в Росії і досліди, які в тім напрямі роблять ся. Для наших людей, що Бортнянського все ще уважають ідеалом церковної музики, се повинно бути цікаво.

М. Г.

М. П. П—ій — Забытые мемуары П. З. Хомякова (Журналъ Министерства Нар. Просв. 1901, кн. VIII, с. 225—284).

В році 1790 появилась в Москві книжка під написею: „Похожденія нѣкотораго Россіянина, истинная повѣсть имъ самымъ писанная“, і не обудивши більшого заінтересованя у сучасників пішла, як много иньших, в цілковиту непамять, так що до тепер мало хто її знав. Доперва минушого року (1901) появилась названа в горі статя, де подано зміст сих, як побачимо, цікавих і для нас мемуарів, а заравом вказано, що їх автором був російський офіцер П. З. Хомяков. Виберу з неї факти, що дотикають ся української історії.

Воєнна служба автора повісти тревала від 1756 до 1779 року. В 1773 році Хомяков стояв з своїм полком в Білій Церкві. Тут дістав він наказ від свого зверхника, якогось полковника Г., щоб їхав у Брацлавщину в тульчинську губернію*) в село Куниче, „для поданія по-

*) Тут губернія те саме, що ключ: кільканайцять сіл і присілків, що становили посілість якогось пана; губернатор — завідатель такого ключа.